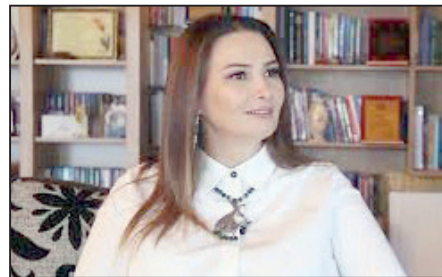

Azərbaycanın “dəmir yumruğu” Ermənistana məğlubiyyətdən başqa yol qoymadı

İndi Ermənistan öz üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirsə də, yetirməsə də məğlubdur. Yetirsə, bu, öz maksimalist, sülhtanıma, hüququbilməz tutumundan, mövqeyindən tamamən geri çəkilməkdir. Öhdəliyinə əməl etməzsə, öz etibarsızlığını, qeyri-ciddi dövlət olduğunu bir daha nümayiş etdirmiş olacaq. Bununla da Azərbaycana qarşı hər hansı irad, iddia, ittiham siyasətini davam etdirə bilməyəcək. Ən əsası, güclü Azərbaycan Ordusundan yeni zərbələr alacaq və bu zərbələr, artıq ölmüçül hala salınmış Ermənistanın ən son resurslarının, ən son imkanlarının da qarşısını almaz, geridönməz dağıntısı demək olacaq. Ermənistan artıq çox yaxşı başa düşür ki, qarşıdan gələn hiylələr qətiyyətlə keçmir: ya məğlubiyyətlə barışmalıdır, ya iqiqat məğlubiyyətdən düçar olmalıdır!

Birgə Bəyanatda Ermənistan öz üzərinə hansı öhdəliyi götürüb? Məsələn, Ermənistan dövləti öhdəlik götürüb ki, qarşıdan gələn 20 gün ərzində Azərbaycanın işğal altında olan Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarından qoşunlarını çıxaracaq. Nəticə etibarilə, qarşıdan gələn qış mövsümündə qan tökülmədən, itki verilmədən ərazi baxımından böyük rayonlarımız da işğaldan azad olunur. Paralel olaraq, Rusiya və Türkiyə sülhməramlılarının əraziyə gəlməsi Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılması ilə sinxron qaydada aparılır. Rusiya və Türkiyə silahlı qüvvələri sülhməramlı statusunda, məhdud kontingentlə və bəlli müddətə əraziyə yerləşdirilir.

Azərbaycan Prezidenti həmişə vurğulayırdı ki, müharibənin həlli prosesində Türkiyə də iştirak etməlidir. Türkiyə atəşkəs rejiminə nəzarət etmək üçün yaradılacaq (Bəyanatın 5-ci bəndinə uyğun şəkildə) birgə monitoring missiyasında da fəal yer alacaq. Türkiyə hərbiçilərinin prosesdə iştirakı Azərbaycanın maraqları-

Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin, həmçinin Ermənistan baş nazirinin imzaladığı Birgə Bəyanat məzmunu, mahiyyəti, ehtiva etdiyi səbəb və nəticələri etibarilə Ermənistanın kapitulyasiya aktı sayıla bilər. Hərbi meydanında məğlubiyyətini dərk edən işğalçı Ermənistan Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin müharibənin ilk günlərindən elan etdiyi şərtləri qəbul etdi, başqa sözlə, kapitulyasiya şərtlərinə razılıq verdi. Cənab Prezident dəfələrlə, o cümlədən BBC-yə son müsahibəsində bəyan etmişdi ki, Ermənistan qoşunlarının çıxarılması barədə öz üzərinə öhdəlik götürdüyü, zəmanətli “vaxt cədvəli” təqdim etdiyi halda hərbi əməliyyatlar dayandırıla bilər.

nin əleyhinə hər hansı addımın atılması-qarşısının alınacağına dəlalət edir.

Xatırladaq ki, artıq Qarabağda qoşunların təmas xətti anlayışı sıfırlanıb. Atəşkəs hazırda Ermənistan və Azərbaycan silahlı qüvvələrinin yerləşmə məntəqələri ilə müəyyən olunur.

Əlbəttə, Birgə Bəyanata qədər 44 günlük gərgin müharibə yolu keçildi. Azərbaycan Böyük Vətən Müharibəsində dövlət – xalq birliyi təntənəsini yaşadı, zirvə məqamlarla tarixə düşdü, örnək oldu.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri mülki insanlarla müharibə aparmadığını, hərbiçinin işinin hərbi meydanında olduğunu göstərdi. Ermənistandan fərqli olaraq etnik təmizləmə həyata keçirmək niyyətində olmayan ordumuz, hərbi baxımdan Xankəndi və ətraf məntəqələrin götürülməsinin heç də çətin olmamasına baxmayaraq, Ermənistanın və dünya erməniliyinin gözlədiyi addımı atmadı. Yəni, bədnam erməni təbliğatı məhz bu məqamı gözləyirdi. Gözləyirdi ki, hazır ştativlər üzərindəki çəkiliş makinaları və qurama videolarla Azərbaycanı etnik təmizləmə törətməkdə günahlandırсын, hay-küy salsın. Qarşımızda, özü, 26 fevral 1992-ci ildə sənədlə - sübutlu, şahidli Xocalı soyqırımını törətmiş, amma 105 il öncəyə dayalı əsassız “erməni soyqırımı” iddiası ilə bütün dünyanı zinhar etmiş bir

zehniyyət vardır. O zehniyyətin qurduğu dolaşq torlara düşməmək, yalnız hərbi deyil, siyasi-diplomatik meydanda da Ermənistana ağır zərbələr vurmaq, hər dövlətin, hər liderin işi deyildi... İlham Əliyev Ermənistanın bütün zərərli zehin oyunlarının, “Qafqazda xristianlığın son qalası” və s. riyakarlıqlarının, özünə imtiyaz və hüquqlar əldə etmək cəhdlərinin qarşısını ustalıqla aldı. Öncə vurğuladığımız kimi, Ermənistan elə bir duruma salındı ki, irəli getsə də, geri dursada, yalnız bir seçimi qalmışdı: məğlubiyyət!..

Azərbaycan həmişə rəsmi şəkildə, Dağlıq Qarabağda sülh şəraitində birgəyaşayış mümkünliyünü bildirmişdi. Prezident İlham Əliyev dəfələrlə açıqlamışdı ki, dünyanın müxtəlif ölkələrində azərbaycanlılar və ermənilər bir yerdə yaşayır və hər hansı xoşagəlməz hallar baş vermir. Buna görə də, Azərbaycan Dağlıq Qarabağda hər iki icmanın birgə yaşayışının mümkünliyünü demişdi. Monoetnik Ermənistanın “demokrat” baş naziri isə birgəyaşayışın qeyri-mümkünlüyündən danışırdı. Sözdə demokrat Paşinyan, çoxmillətli, sivilizasiyalar və mədəniyyətlərəarası dialoq ünvanı Azərbaycanı qara rəngdə göstərmək, gözədən salmaq üçün əlindən, ağılından, əlaqələrindən gələn hər şeyi etdi, dəridən-qabıqdan çıxdı, amma “dəmir yumruq”

qarşısında geri çəkilməyə məcbur oldu. Uğursuz dövlətin uğursuz baş nazirinə indi İrəvanda, əsgərlərinin vaxtı ilə Qarabağda qazdığı “siçan yuvası”ndan lazımdır. Maksimalist Paşinyan indi nə öz xalqına, öz ölkəsinin siyasilərinə, ictimai fəallarına cavab verə bilər, nə bizim qarşımıza çıxmağa üzü var... Öz aqibətini öz səbətsiz addımları ilə cızan Paşinyan, tarixin təkərini geri döndərmək mümkün olsaydı, heç hakimiyyətə gəlməz, oturub “qara piarçılığı” ilə məşğul olardı...

Onu da əlavə edək ki, qeyd olunan Birgə Bəyanatla başlayan proses çərçivəsində ayrılmaz torpağımız Naxçıvan blokadadan azad olunur. Ermənistan, öz ərazisi ilə Naxçıvanla Azərbaycanın qərb rayonları arasında zəmanətli, təhlükəsiz dəhlizin yaradılmasını üzərinə götürür.

Beləliklə, özü haqqında “məğlubedilməz” mifi yaradan Ermənistan silahlı qüvvələri qısa müddət ərzində “dəmir yumruq” qarşısında sıradan çıxarıldı. Bundan sonra Ermənistan silahlı qüvvələrinə, bütövlükdə, Ermənistana özünü bərpa etmək üçün illər lazım olacaq...

Heç kəsə sırr deyil ki, Ermənistanın havadarları tərəfindən hərbi əməliyyatları dayandırmaq üçün Azərbaycana diplomatik və siyasi təzyiqlər göstərilirdi. Qətiyyətli siyasi iradə nümayiş etdirən Prezident İlham Əliyev bütün təzyiqlərə mərdanə şəkildə sinə gərərək, öz prinsipial mövqeyindən dönmədi. Cənab Prezidentin dünyanın aparıcı media orqanlarına verdiyi otuzə yaxın tarixi hadisə kimi müsahibələr də dünya birliyində ölkəmizə qarşı əsassız hücumları zərərsizləşdirdi.

Bir sözlə, Ermənistanın, onun havadarlarının, dünya erməniliyinin işğala və Azərbaycan ərazilərinin tədrici ilhaqına əsaslanan planları alt-üst oldu. Regionda Azərbaycanın maraqlarına cavab verən yeni siyasi reallıq yarandı. Azərbaycan vətəndaşlarının 30 ilə yaxın davam edən doğma od – ocaq həsrətinə son qoyuldu. Prezident İlham Əliyev nəyi necə və nə zaman etməyi özünün yaxşı bildiyini bir daha parlaq şəkildə nümayiş etdirdi. Bu tarixi nəticə bizim haqqımızda əsassız deyilən “məğlub xalq” rəyini sındırdı, xalqımıza özgüvən aşıladı, milli qürurumuz qabartdı. Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin hakimiyyətdə olduğu illər ərzində həyata keçirdiyi güclü dövlət, güclü ordu strategiyasının – torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasının ən başlıca səbəbidir.

Dövlətimiz var olsun! Şəhidlərimizə min rəhmət!

Qənirə PAŞAYEVA,
Milli Məclisin Mədəniyyət
komitəsinin sədri